

Prioritering Probleemstoffen Bestrijdingsmiddelen 2010-2012

5.1.2.e

28 februari 2014

Inleiding

In het project Beslisboom Water – Werkgroep Monitoring is een procedure uitgewerkt waarbij monitoringsresultaten van bestrijdingsmiddelen in het oppervlaktewater worden teruggekoppeld naar de toelatingsprocedure. Deze procedure bestaat uit 3 stappen:

1. Identificatie en ordening van probleemstoffen
2. Analyse van mogelijke oorzaken
3. Terugkoppeling van resultaten

De totale procedure staat beschreven in het rapport "Interpretation of surface water monitoring results in the authorisation procedure of plant protection products in the Netherlands; including a draft protocol for causal analysis of surface water quality problems caused by plant protection products (de Werd & Kruine, 2013).

In deze memo worden de resultaten beschreven van de toepassing van de eerste stap: identificatie en ordening van probleemstoffen voor de periode 2010-2012. Het eindresultaat van deze stap is een lijst van probleemstoffen, die geordend zijn naar de mate waarin zij een probleem vormen. Hierbij wordt ook zichtbaar gemaakt welke stoffen op het moment van het opstellen van de lijst een toelating in Nederland hebben, en welke niet (meer). Kort geformuleerd bestaat deze eerste stap uit de volgende onderdelen:

- a) Er wordt onderscheid gemaakt tussen prioritaire stoffen volgens de Kaderrichtlijn Water (KRW) en overige stoffen. Prioritaire stoffen worden hierbij belangrijker geacht dan overige stoffen.
- b) Alleen stoffen met normoverschrijdingen in KRW-waterlichamen worden in beschouwing genomen. Overschrijdingen van deze stoffen in overige wateren worden als aanvullende informatie meegenomen.
- c) Er vindt een weging plaats naar type meetpunt in KRW-waterlichamen (KRW-meetpunt – overige meetpunten), en meetpunten in overige wateren, naar mate van normoverschrijding (van EQS of MTR) en naar het percentage normoverschrijdende meetpunten. In de KRW-waterlichamen worden kavelsloten wel meegenomen, in de overige wateren worden deze niet meegenomen. De resultante van deze weging is het aantal punten wat wordt toegekend aan een normoverschrijdende stof.
- d) De berekening vindt plaats over de drie meest recente jaren waarvan gegevens beschikbaar zijn in de Bestrijdingsmiddelenatlas. Dit wordt gedaan om de betrouwbaarheid van de dataset te vergroten, vanwege roulerende monitoringslocaties en wisselende analysepakketten bij waterbeheerders en wisselende weersomstandigheden tussen jaren, die de resultaten van een enkel jaar enorm kunnen beïnvloeden.

Voor een gedetailleerde omschrijving van deze stap, zie het bovengenoemde rapport: Hoofdstuk 2 en bijlage II. Bovenstaande berekeningen zijn uitgevoerd door het Centrum voor Milieustudies Leiden (CML). In deze notitie worden de uitgevoerde berekeningen geëvalueerd.

Resultaten 2010-2012

In de jaren 2010-2012 zijn 103 normoverschrijdende stoffen aangetroffen in Nederlandse oppervlaktewateren, exclusief kavelsloten. Dit aantal is vergelijkbaar met eerdere jaren (110 voor periode 2009-2011, 97 voor periode 2007-2009). Het totaal aantal normoverschrijdingen was in de periode 2010-2012 1806, het totaal aantal punten 339. In de periode 2009-2011 was het aantal normoverschrijdingen 1951, een daling van 8%. Het aantal punten was de vorige periode 378, een daling van 10%.

Onder de 103 normoverschrijdende stoffen zijn 4 KRW-prioritaire stoffen, waarvan isoproturon, net als voorgaande jaren, de belangrijkste is. Overigens laat zowel het aantal en het percentage overschrijdingen van isoproturon sinds de start van de prioritering (2009) een daling zien, voor de andere prioritaire stoffen geldt dat in mindere mate. In absolute zin komen de 4 prioritaire stoffen in de onderste regionen van de lijst met overschrijdingen terecht, het aantal en de mate van normoverschrijdingen van deze stoffen is relatief gering.

Van de stoffen met geconstateerde normoverschrijdingen hebben 48 stoffen geen toelating meer, van 4 stoffen is het onbekend of er een toelating is, en 51 hebben een toelating.

Onder de 103 stoffen bevinden zich 95 moederstoffen en 8 metabolieten. Hieronder zijn 4 afbraakproducten van DDT, een van aldicarb, een van de groep van bidithiocarbamaten (nl. ETU), een van terbutylazine, en een metaboliet van fenylureumherbiciden linuron en diuron en propanil, namelijk 3,4 dichlooraniline. Behalve deze laatste verbinding, zijn dit verbindingen die ook al sinds 2009 op de lijst staan. Carbendazim, een stof die hoog op de lijst staat, heeft overigens zelf geen toepassingen meer, maar is tevens een metaboliet van thiofanaat-methyl.

In vergelijking met vorige jaren is de top 20 van probleemstoffen nauwelijks veranderd. Belangrijkste stijgers ten opzichte van vorig jaar:

- Buiten reikwijdte verzoek
-
-

Belangrijkste dalers ten opzichte van volgend jaar:

- Buiten reikwijdte verzoek
-
-

Een overzicht van de stoffen met normoverschrijdingen is te vinden in onderstaande tabel.

Tabel 1: Geprioriteerde lijst van stoffen met normoverschrijdingen.

No.= nummer bestrijdingsmiddel. Name: naam bestrijdingsmiddel. Authorization: toelating conform CTgb. Parent/metabolite: moederstof/metaboliet. Prior. subst.: stoffen die door de EU op een prioriteringslijst zijn gezet. Pnts awarded: totaal aantal punten op basis van aantal normoverschrijdingen, mate van normoverschrijdingen en type water waarin normoverschrijding. Perc.: $n/n\text{-tot} \times 100\%$. AA-EQS: Annual Average, Environmental Quality Standard. MAC-EQS, MAC: Maximum Acceptable Concentration. MPC: Maximum Permissible Concentration. Exceedance=norm overschrijding.

substance						pnts awarded	AA-EQS and/or MAC-EQS or MPC exceedances			AA-EQS			MAC-EQS			MPC		
no.	name	authorization	type	parent compound / metabolite	prior subst.		perc	n	n-tot	quality standard (ug/l)	Exceedances		quality standard (ug/l)	Exceedances		quality standard (ug/l)	Exceedances	
											perc	n		perc	n		perc	n
Buiten reikwijdte verzoek																		
1056	thiacloprid	yes	PPP	parent	2	1145	5,87	66	1124	0,01	5,872	66	0,11	1,868	21			
Buiten reikwijdte verzoek																		

Datum
19 februari 2014

Pagina
5/9

Buiten reikwijdte verzoek													
1057	thiamethoxam	yes	PPP	parent	2	165	2,95	30	1018	0,14	2,947	30	
Buiten reikwijdte verzoek													

Datum
19 februari 2014

Pagina
6/9

Buiten reikwijdte verzoek

Datum
19 februari 2014

Pagina
7/9

Buiten reikwijdte verzoek

Deltares

